

TISKOVÁ ZPRÁVA

Solnice v Českých Budějovicích a zámek v Kolodějích nad Lužnicí jsou nominovány na cenu NPÚ

České Budějovice, 3. července 2020

Až do 15. srpna mohou lidé v on-line hlasování podpořit svého favorita na ocenění *Památka děkují*, které je součástí Ceny Národního památkového ústavu Patrimonium pro futuro. Za Jihočeský kraj jsou nominovány obnova Solnice na Piaristickém náměstí v Českých Budějovicích a restaurování interiéru zámku v Kolodějích nad Lužnicí. Cena NPÚ *Patrimonium pro futuro* vyzdvihuje pozitivní příklady v oblasti památkové péče. Jejím cílem je ukázat, co se podařilo, a ocenit alespoň některé z těch, kteří se o to přičinili. Vítězové sedmého ročníku Ceny NPÚ *Patrimonium pro futuro* budou vyhlášeni na slavnostním předávání cen 14. října 2020 v Národním muzeu v Praze.

Cenu Národního památkového ústavu *Patrimonium pro futuro* s podtitulem Společenské ocenění příkladů dobré praxe vyhláší a uděluje NPÚ od roku 2014, a to ve čtyřech kategoriích:

- Obnova památky, restaurování
- Objev, nález roku
- Prezentace hodnot
- Záchrana památky

Za Jihočeský kraj byla v kategorii *Obnova památky* nominována **obnova Solnice na Piaristickém náměstí v Českých Budějovicích** a v kategorii *Záchrana památky* bylo na ocenění navrženo **restaurování interiéru zámku v Kolodějích nad Lužnicí**.

Obnova Solnice na Piaristickém náměstí v Českých Budějovicích

Raně renesanční stavba Solnice je jednou z hlavních dominant historického jádra Českých Budějovic, byla však dlouhodobě z větší části bez využití a chátrala. V roce 2015 Solnici zakoupil soukromý investor, provedl její citlivou obnovu a přeměnil ji na restauraci. Netradiční technická řešení přispěla k maximálnímu zachování volné dispozice historického skladového objektu a prezentaci restaurovaných konstrukcí včetně jejich autentických povrchů.

Dvoupatrová budova s vysokým stupňovitým štítem zdobeným motivem klíčových střílen je dominantou Piaristického náměstí. Objekt byl vystavěn v letech 1529–1531 původně jako městská sýpka, později byl užíván jako sklad soli či městská zbrojnice, naposledy jako sklad drobného zboží. Uvnitř se nachází ve třech úrovních mohutná dřevěná trámová stropní konstrukce s fošnovými záklopy z doby výstavby, mladší dřevěné pilíře podpírají středový průvlak se sedly. Stavba má jeden z nejhodnotnějších goticko-renesančních hambalkových krovů na jihu Čech, ale starší nevhodný protipožární nátěr způsobil rozsáhlé poškození povrchu dřeva. Od osmdesátých let minulého století se Solnice nevyužívala. Devastace posledních desetiletí měla neblahý vliv na stav konstrukcí, podobně jako povodeň z roku 2002.

Při obnově bylo hlavním požadavkem zachování památky v celistvosti a její zpřístupnění veřejnosti. V prostorách Solnice jsou nyní v přízemí a prvním patře prostory restaurace, ve druhém patře salonek pro uzavřenou společnost. V podkroví se nachází výstavní prostor. Investor zvolil – s ohledem na sladění požadavků památkové péče s potřebami provozu – velmi náročnou cestu obnovy. Pro potřeby technologického zázemí nakonec posloužil blízký objekt, který sám není kulturní památkou. Vzniklo tak ojedinělé řešení spočívající ve vzájemném propojení budov cca 70 m dlouhým „produktovodem“ uloženým pod historickým Piaristickým náměstím. Tímto způsobem se přivádí pivo

do stáčecích tanků v restauraci, energie pro napájení budovy a médium pro klimatizaci a všechny chladírenské technologie.

Vysoce odbornou řemeslnou kvalitu má obnova interiéru, oprava tříúrovňového krovu i zajištění stropních trámů a záklopů. Před zahájením oprav byly tyto jedinečné konstrukce v havarijním stavu. Do záhlaví trámů se musely vkládat ocelové prvky. Na práce tesařů navazovala povrchová úprava navržená technologem a restaurátorem. Podařilo se tak splnit požadavek maximální míry zachování původního materiálu a jeho autenticky ručně opracovaného povrchu bez pohledově se uplatňujících zásahů nebo nových zpevňujících vrstev. Realizace prokázala, že i komerční využití objektu může být památkově vstřícné.

Na cenu NPÚ v kategorii Obnova památky byli navrženi Ing. Lubor Gregora (generální projektant ateliéru Heritas, s. r. o.) a Ing. Václav Študlar (zástupce investora, společnosti Salinum CB, a. s.)

Záchrana a restaurování interiéru zámku v Kolodějích nad Lužnicí.

Zámek v Kolodějích nad Lužnicí, situovaný jen několik desítek metrů od koryta řeky, byl roku 2002 zasažen tisíciletou povodní, která významně poškodila statiku zámku a barokní interiér zámecké kaple sv. Anny. Díky komplexnímu restaurování v letech 2012–2019 se podařilo umělecky a historicky cenné zámecké artefakty zachránit.

Zámek vznikl přestavbou tvrze, již v roce 1704 zakoupil František Ignác hrabě Wratislav z Mitrowicz a Schönfeldu. Jeho syn František Karel ji v letech 1737–1741 přeměnil na barokní zámek, k němuž připojil centrální kapli sv. Anny podle návrhu pražského stavitele Jana Ferdinanda Hübnera. Klenbu kaple zdobí fresky od Georga Wilhelma Neunhertze s námětem Nejsvětější Trojice a Panny Marie na loďce, ve cviklech klenebních náběhů jsou vymalovány postavy čtyř evangelistů. V prvním patře zámku se nacházejí čtyři plochostropé místnosti s nástěnnými rokokovými malbami z osmdesátých let 18. století, s žánrovými výjevy, galantními scénami a vedutami – mezi náměty se objevují pyramidy, antické ruiny a přístavy. Jako inspirace zřejmě posloužil rukopis Václava hraběte Wratislava z Mitrowicz zvaného „Tureček“ (1576–1635), který se jako patnáctiletý panoš zúčastnil cesty poselstva císaře Rudolfa II. do Cařihradu a své vzpomínky na putování a čtyřleté zjetí zachytil v cestopise sepsaném v letech 1591–1595.

Zámecký areál v druhé polovině 20. století výrazně chátral. Využívalo ho místní JZD a vlastní budova zámku sloužila jako depozitář muzea, roku 1970 na jeho střechu dopadlo vojenské letadlo. V první polovině šedesátých let došlo v důsledku stavby Orlické přehrady ke zvýšení hladiny řeky a přilehlý park se výrazně zmenšil stavbou ochranného protipovodňového valu. V roce 2002 byl zámek zasažen katastrofální povodní. Voda ve stavbě vystoupala do výše 3,5 m, způsobila vážné statické poruchy a poškodila cenné interiéry.

V roce 2008 zámek získala společnost Mitrowicz, a. s., a záhy započala s přípravou statického zajištění objektu a obnovou jeho interiéru. Byl proveden rozsáhlý restaurátorský průzkum nástěnných maleb, dřevěných prvků a mobiliáře. Po nezbytných zajišťovacích stavebních pracích probíhalo v letech 2012–2017 za významné finanční podpory ministerstva kultury z Programu záchrany architektonického dědictví restaurování nástěnných maleb a štukové výzdoby zámku včetně zámecké kaple. V letech 2015–2019 se s podporou z veřejných zdrojů restauroval mobiliář kaple: hlavní oltář, kazatelna, chórová přepážka, kovové zlacené zábradlí kůru a varhany. O obnovu maleb, štuků i mobiliáře se postarali pracovníci Vyšší odborné školy restaurátorské v Písku, zejména MgA. David Blahout, Ph.D.

Celý objekt je dnes před vodním živlem chráněn protipovodňovou zábranou. Od sezóny 2016 je pravidelně přístupný a veřejnost může dosud uzavřenou památku poznávat. Od roku 2019 si pak návštěvníci mohou prohlédnout výzdobu i mobiliář v plně restaurované podobě.

Na cenu NPÚ v kategorii Záchrana památky byla navržena společnost Mitrowicz, a. s. (vlastník, investor), zastoupená spolumajitelem Vitem Voláčkem.

Zatímco odborná porota vybírá vítěze v jednotlivých kategoriích (*obnova památky, restaurování; objev, nález roku; prezentace hodnot; záchrana památky*), veřejnost může v online hlasování podpořit některý z návrhů na cenu bez ohledu na soutěžní kategorii.

Hlasování probíhá na [webu Národního památkového ústavu](#), kde jsou zveřejněny všechny nominace. Vybrat lze pouze jednoho z 23 nominovaných. Vítěz kategorie *Památky děkují* bude vyhlášen spolu s ostatními výherci na slavnostním předávání cen 14. října v Národním muzeu v Praze.

Předem děkujeme za zveřejnění zprávy v médiích.

Kontakty:

- **Ing. Daniel Šnejd**, ředitel

NPÚ ÚOP v Českých Budějovicích, mob. 724 053 332, snejd.daniel@npu.cz

- **Mgr. Martin Gaži**

NPÚ ÚOP v Českých Budějovicích, mob. 724 929 933, gazi.martin@npu.cz

---

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Českých Budějovicích je jedním ze čtrnácti krajských pracovišť NPÚ. Jeho úkolem je v Jihočeském kraji naplňovat poslání odborné a vědeckovýzkumné instituce památkové péče dané zejména zákonem o státní památkové péči, např. vést odborný dohled, zpracovávat odborné podklady pro rozhodnutí výkonných orgánů, poskytovat bezplatné konzultace a odbornou pomoc vlastníkům kulturních památek a vlastníkům objektů v plošně chráněných územích při obnovách těchto objektů a sledovat stav památkového fondu na území kraje. Pracoviště v Českých Budějovicích dále zpracovává návrhy na prohlášení věcí či objektů za kulturní památky, podílí se následně na jejich evidenci a provádí archeologické i jiné průzkumy. Spravuje dokumentační sbírky plánů, fotografií a dalších odborných podkladů ke kulturním památkám. V neposlední řadě vydává řadu odborných i populárně naučných publikací, vede veřejně přístupnou knihovnu, provozuje galerii na Senovážném nám. 6. v Českých Budějovicích, pořádá naučné přednášky pro veřejnost, konference, workshopy a organizuje vzdělávací programy zaměřené na různé cílové skupiny, zejména děti a studenty. Další informace jsou k nalezení na webových stránkách www.npu.cz.

Cena Patrimonium pro futuro, kterou Národní památkový ústav vyhlašuje jako příspěvková organizace ministerstva kultury pověřená záchranou a rozvíjením hodnot památkového fondu na území České republiky, hodnotí úspěšné počiny v oblasti památkové péče dokončené v předešlém roce. Za každý kraj vybírají odborníci z NPÚ, garantující památkovou péči v jednotlivých regionech, nejvýše dva zástupce, kteří se ucházejí o ocenění v některé ze čtyř kategorií - obnova památky, restaurování; objev, nález roku; prezentace hodnot; záchrana památky. Celostátní hodnocení probíhá v několika fázích. Členové odborné komise nejprve vypracují k nominacím expertní posudky. Poté na společném jednání na základě hlasování navrhnou vítěze a návrhy předloží generální ředitelce Národního památkového ústavu Nadě Goryczkové, která ocenění uděluje. Generální ředitelka může rovněž udělit mimořádné ocenění, případně vyzdvihnout za přínos památkové péči výraznou osobnost.

Cena má podobu diplomu a pamětní plakety, laureáti navíc získají roční předplatné odborného časopisu *Zprávy památkové péče* a roční rodinnou vstupenku na objekty ve správě Národního památkového ústavu.

Od roku 2015 se může do hodnocení zapojovat i veřejnost. Formou [on-line hlasování na webu NPÚ](#) vybírají účastníci z nominovaných počinů ten, který je nejvíce zaujal. Při slavnostním udílení potom získává cenu veřejnosti *Památky děkují*.